

Peter James

Op dood spoor

De Fontein

I

Het duurde lang voordat het donker werd, maar het wachten was de moeite waard. Tijd was trouwens toch geen punt voor hem. Hij was erachter gekomen dat, ook al had je verder niets, je in elk geval meer dan genoeg tijd had. Hij had heel veel tijd. Was bijna een tijdmiljardair.

Vlak voor middernacht verliet de vrouw die hij volgde de dubbele rijbaan en reed de eenzame gloed van een BP-benzinestation in. Hij zette het gestolen bestelbusje op de onverlichte weg ernaast, en hield haar remlichten in het oog. Ze leken steeds feller te worden terwijl hij ernaar keek. Rood licht voor gevaar, rood voor geluk, rood voor seks! Van de mensen die vermoord worden, kent 71 procent hun moordenaar. Dit gegeven tolde rond in zijn hoofd, als een balletje in een flipperkast. Hij verzamelde gegevens, borg ze net zo zorgvuldig op als een eekhoorn zijn nootjes, zodat hij ze na de lange geestelijke winterslaap weer kon gebruiken.

De vraag was: hoeveel van die 71 procent wisten dat ze vermoord gingen worden?

Weet u het, mevrouw?

De koplampen van voorbijrijdende auto's flitsten langs, door de luchtdruk van een grote vrachtwagen wiebelde de kleine blauwe Renault een beetje, waardoor een paar loodgietersspullen achterin rammelden. Er stonden maar twee auto's bij de pompen. Een Toyota-busje dat op het punt stond weg te rijden, en een grote Jaguar. De eigenaar, een gezette man in een slecht zittende smoking, kwam net teruglopen van de kassa en propte zijn portemonnee in zijn zak. Een BP-tankwagen stond wat verderop geparkeerd, de in overall gehesen chauffeur was bezig een lange slang uit te rollen om de tanks van het benzinestation bij te vullen.

Voor zover hij kon zien, hing er maar één beveiligingscamera op het terrein. Dat was een tegenvaller, maar niet onoverkomelijk.

Ze had geen betere plaats kunnen uitzoeken om naartoe te gaan!

Hij gaf haar in gedachten een kushandje.

2

Het was een warme zomeravond en Katie Bishop zwiepte haar verwarde felrode haar uit haar gezicht en gaapte vermoeid. Vermoeid was nog zacht uitgedrukt. Uitgeput, maar wel op een heel fijne manier, jawel! Ze bekeek de benzinepomp alsof het een buitenaards wezen was dat hier op aarde was neergezet om haar te intimideren. Dat gevoel had ze vaak bij een benzinepomp. Haar man had altijd moeite met de handleiding van de vaatwasser en de wasmachine, omdat die volgens hem in onbegrijpelijke vrouwentaal geschreven waren. Nou, wat haar betrof hadden benzinepompen onbegrijpelijke handleidingen die in mannentaal geschreven waren.

Ze stuntelde zoals gewoonlijk met de benzinedop van de BMW, en staarde toen naar de woorden Loodvrij en Super, terwijl ze zich probeerde te herinneren welke ze ook alweer moest nemen, ze deed het nooit goed. Als ze loodvrij nam, zou Brian haar op haar kop geven omdat ze er benzine in had gedaan die niet goed genoeg was; maar nam ze super, dan zou hij weer kwaad zijn omdat ze zo veel geld had verspild. Voorlopig had ze er nog niets in gedaan. Ze had het handvat beet en kneep er hard in, terwijl ze met haar andere hand de aandacht probeerde te trekken van de slome pompbediende aan de balie.

Brian irriteerde haar steeds meer. Ze was het spuugzat dat hij over allerlei pietluttigheden moeilijk kon doen, zoals waar de tandpasta op de planchet moest staan, en dat de stoelen om de keukentafel op gelijke afstand van elkaar moesten staan. Op de millimeter nog wel, niet op de centimeter. En hij werd ook steeds eigenaardiger, kwam regelmatig thuis met tassen vol uit de seksshop, vol met allemaal rare dingen die ze per se van hem moesten uitproberen. En dat vond ze nog het ergste.

Ze was zo in gedachten verzonken, dat ze pas in de gaten had dat de benzinetank vol was tot de pomp met een luide kleng ermee ophield. Ze rook de benzinelucht, die ze eigenlijk best lekker vond, en hing de slang aan de haak, deed de auto met de afstandsbediening op slot – Brian had haar gewaarschuwd dat er vaak auto's werden gestolen bij benzinestations – en liep naar de kassa toe om te betalen.

Toen ze weer naar buiten liep, vouwde ze zorgvuldig haar bonnetje op en stopte het in haar portemonnee. Ze klikte het portier open, stapte in, deed de portieren van binnenuit op slot, deed de gordel om en startte de motor. De cd Il Divo klonk meteen weer. Ze overwoog om het dak naar beneden te doen, maar deed het toch maar niet. Het was al na middernacht, ze zou te kwetsbaar zijn als ze op dit uur Brighton binnen zou rijden met open dak. Alles dicht en op slot was veel veiliger.

Pas nadat ze bij de benzinepomp was weggereden en ze al ruim honderd meter op de onverlichte oprit zat, rook ze iets anders in de auto. Een luchtje dat ze heel goed kende. Comme des Garçons. Toen zag ze iets bewegen in de spiegel.

En ze besepte dat er iemand in de auto zat.

De angst greep haar bij de keel, haar handen lagen als bevroren op het stuur. Ze trapte hard op de rem, zodat de auto piepend tot stilstand kwam, zat te hannesen met de versnellingspook om de achteruit te vinden zodat ze terug kon rijden naar het veilige pompstation. Toen voelde ze het kille, scherpe metaal in haar nek bijten.

‘Gewoon doorrijden, Katie,’ zei hij. ‘Je bent niet bepaald een braaf meisje geweest, hè?’

Terwijl ze zich uitrekte om hem te zien in de achteruitkijkspiegel, zag ze een lichtflits weerkaatsen op het mes.

En in diezelfde achteruitkijkspiegel zag hij de doodsangst in haar ogen.

3

Marlon deed wat hij altijd deed, namelijk rondzwemmen in zijn vissenkomp, zijn wereld verkennen met de onvermoeibare onverzettelijkheid van een ontdekkingsreiziger die naar het zoveelste nog niet in kaart gebrachte continent voer. Zijn bek ging open en dicht, waarbij hij meestal water binnenkreeg, maar soms ook de microscopisch kleine korrels die, naar Roy Grace aannam, de goudvissenequivalent waren van een maaltijd in Gordon Ramsays restaurant, als je zag hoe duur ze waren.

Grace zat in zijn zitkamer onderuit in zijn luie stoel. De kamer was in zwart en wit, geïnspireerd door zenminimalisme, ingericht door zijn van de

aardbodem verdwenen vrouw Sandy. Tot voor kort had hij nog vol gestaan met haar spulletjes. Nu stonden er alleen nog een paar leuke jarenvijftigstukken die ze samen hadden gekocht, met als topstuk een jukebox die ze hadden opgeknapt. En er hing nog maar één foto van haar, in een zilveren lijstje, die twaalf jaar geleden op Capri was genomen en waarop ze haar knappe bruine gezicht in die ondeugende grijns van haar trok. Ze stond badend in het zonlicht tegen een paar uitstekende rotsen aan, terwijl haar lange blonde haar wapperde in de wind. Hij vond haar net een godin.

Hij sloeg wat Glenfiddich met ijs achterover, zijn blik gefixeerd op de tv, op een oude film die hij op de dvd afspeelde. Het was een van de tienduizenden waarvan zijn vriend Glenn Branson het ‘ongelóóflijk’ vond dat hij ze nog niet had gezien.

En inmiddels ging het er niet meer om dat Branson een hoop meer wist dan hij en hij niet meer voor gek wilde staan. Grace wilde graag meer leren, zichzelf verbeteren, om dat grote zwarte culturele gat in zijn hoofd te vullen. Hij was de afgelopen paar maanden tot de ontdekking gekomen dat zijn hoofd vol zat met bladzijden uit het Politiehandboek, feitjes over rugby, voetbal, motorraces en cricket en verder niet veel meer. En dat moest veranderen. En snel ook.

Want na een hele tijd ging hij weer met iemand uit en was hij stapelgek op, helemaal weg van, en misschien zelfs verliefd op die persoon. En hij kon het gewoon niet geloven. Maar ze was veel beter ontwikkeld dan hij. Soms kreeg hij de indruk dat ze elk boek dat er maar geschreven was had gelezen, elke film had gezien, elke opera had bezocht en dat ze ook nog eens het werk van elke beroemde kunstenaar kende, ongeacht of die al overleden of nog in leven was. En alsof dat nog niet genoeg was, volgde ze ook nog eens een cursus filosofie aan de Open Universiteit.

Vandaar de stapel filosofieboeken op het bijzettafeltje naast zijn stoel. Hij had de meeste nog niet zolang geleden bij City Books aan Western Road gekocht, en de rest tijdens zijn zoektocht in zo’n beetje elke boekwinkel in Brighton & Hove.

De twee boeken die volgens zeggen het eenvoudigst te begrijpen waren, *The Consolations of Philosophy* en *Zeno and the Tortoise*, lagen bovenop. Boeken voor de leek, die hij misschien net zou kunnen snappen. Nou ja, toch zeker wel af en toe een gedeelte ervan. Daardoor kon hij met Cleo over dingen praten die zij leuk vond. En, eigenaardig genoeg, vond hij het nog interessant ook. Vooral met Socrates had hij wel wat. Dat was een eenling geweest, en uiteindelijk was hij ter dood veroordeeld voor zijn gedachtegoed en zijn le-

ringen. Hij had ooit gezegd: ‘Het leven dat niet onderzocht is, is het niet waard geleefd te worden.’

En de afgelopen week was hij met haar meegegaan naar Glyndebourne, om *Le nozze de Figaro* te zien, van Mozart. Hij had sommige gedeelten van de opera behoorlijk taai gevonden, maar er waren ook momenten geweest van zulke intense schoonheid, zowel in de muziek als in het spel, dat hij tot tranen bewogen was.

Hij werd ook gegrepen door de zwart-witfilm waar hij nu naar zat te kijken. De film speelde in Wenen vlak na de oorlog. In de huidige scène zat Orson Welles, die een zwarthandelaar genaamd Harry Lime speelde, samen met Joseph Cotten in het bakje van een reuzenrad in een pretpark. Cotten schold zijn oude vriend Harry de huid vol omdat hij corrupt was geworden. Welles diende hem van repliek: ‘In Italië hadden ze onder de Borgia’s dertig jaar lang oorlog, terreur, moorden, bloedvergieten, maar ze brachten wel Michelangelo voort, Leonardo da Vinci en de renaissance. In Zwitserland was het allemaal pais en vree; ze hadden vijfhonderd jaar lang democratie en vrede, en wat hebben zij voortgebracht? De koekoeksklok.’

Grace nam nog een grote slok whisky. Welles speelde een sympathieke rol, maar Grace vond hem naar niets. De man was een schurk, en in zijn twintig jaar lange carrière had Grace nog nooit een schurk ontmoet die zichzelf niet schoon praatte voor wat hij deed. In hun zieke geest was het de wereld die verkeerd in elkaar zat, en niet zij.

Hij gaapte, schudde toen de ijsblokjes in zijn lege glas heen en weer, terwijl hij aan de volgende dag zat te denken: vrijdag, het dineetje met Cleo. Hij had haar al sinds afgelopen vrijdag niet meer gezien, ze was het weekend naar Surrey gegaan voor een uitgebreide familiereünie. Haar ouders waren 35 jaar getrouwd en ergens vond hij het maar vreemd dat ze hem niet uitgenodigd had, alsof ze hem op een afstand wilde houden. Alsof ze daarmee wilde aangeven dat ze wel afspraakjes maakten en met elkaar naar bed gingen, maar dat ze niet echt een relatie hadden. En op maandag zou ze weggaan om een cursus te volgen. Hoewel ze elkaar elke dag hadden gesproken, ge-sms’t en ge-e-maild, miste hij haar enorm.

En de volgende dag had hij al vroeg een bespreking met zijn onvoorspelbare baas, de ene keer aardige en dan weer krengerige Alison Vosper, adjunct-hoofdcommissaris van de politie van Sussex. Hij was opeens hondsmoe, en was net met zichzelf aan het overleggen of hij nog een whisky in zou schenken en de film af zou kijken of dat hij hem tot de volgende avond zou bewaren, toen de bel ging.

Wie kwam er in hemelsnaam om middernacht langs?

Er werd weer aangebeld. Meteen daarna werd er hard op de deur geklopt. En nog een keer.

Verbaasd en op zijn hoede, zette hij de dvd op pauze, stond een beetje wankel op en liep naar de gang. Er werd nog steeds driftig aangeklopt. Toen werd er opnieuw aangebeld.

Grace woonde in een rustige wijk, een straat met halfvrijstaande huizen, die liep tot aan de kust van Hove. Het was geen wijk waar drugsverslaafden of het nachtelijke schuim van Brighton & Hove normaal gesproken rondhingen, maar hij was toch voorzichtig.

In de loop van de jaren was hij door zijn werk in aanvaring gekomen met – en had vijanden gemaakt onder – heel veel criminelen in de stad. De meesten waren gewoon tuig, maar sommigen hadden wat in de melk te brokkelen. Er waren heel wat lui die hem wel eens te grazen wilden nemen. Toch had hij nooit de moeite genomen een kijkgaatje in zijn deur te laten maken of een veiligheidsketting aan te brengen.

Vol zelfvertrouwen, daarbij geholpen door te veel whisky, trok hij de deur wijd open. En zag de man staan van wie hij het meeste hield. Rechercheur Glenn Branson, 1,89 meter lang, zwart, en kaal als een biljartbal. Maar in plaats van zoals gewoonlijk joviaal te grijnzen, stond de rechercheur hartverscheurend te huilen.

4

Het mes drukte steviger in haar nek. Beet in haar vel. Deed met elke hobbelpop de weg meer pijn.

‘Je kunt het wel vergeten,’ zei hij kalm en buitengewoon vriendelijk.

Er sijpelde wat bloed langs haar nek, of misschien was het wel zweet, of allebei. Dat wist ze niet. Ze deed wanhopige pogingen, ondanks haar angst, om rustig na te denken. Ze wilde wat zeggen, keek naar de tegemoetkomende koplampen, greep het stuur van haar BMW stevig beet met haar klamme handen, maar het mes drukte alleen nog dieper in haar nek.

Ze reden over een heuvel, de lichtjes van Brighton & Hove links van haar. ‘Sorteer links voor. Neem de tweede afslag van de rotonde.’

Katie sloeg gehoorzaam af en reed de brede tweebaans Dyke Road Avenue op. De oranje gloed van de straatverlichting. Grote huizen aan weerszijden. Ze wist waar ze naartoe gingen en ze wist dat ze iets moest doen voordat ze er waren. En plotseling maakte haar hart een sprongetje van vreugde. Aan de overkant van de straat zag ze blauwe zwaailichten. Een politiewagen! Die voor een andere auto stopte.

Haar linkerhand ging naar het hendeltje voor het knipperlicht Ze trok het snel naar zich toe. En de ruitenwissers piepten over het droge glas.

Godver.

‘Waarom heb je de ruitenwissers aangezet, Katie? Het regent toch niet?’ zei de man op de achterbank.

Godverdegodverdegodver. Het verkeerde kuthendel!

En nu reden ze de politiewagen voorbij. Ze zag de zwaailichten, als een verdwijnende oase, in haar spiegeltje. En ze zag de silhouet van de man, hij had een baard, maar was verder slecht te zien door het baseballpetje en de zonnebril die hij droeg, ook al was het nacht. Het gezicht van een vreemde, maar tegelijkertijd – ook door de stem – kwam hij haar bekend voor.

‘Je moet zo naar links, Katie. Je moet wat afremmen. Hopelijk weet je waar we zijn.’

Het zendertje op het dashboard zou automatisch de schakelaar van het hek in werking stellen. Over een paar seconden zou het opengaan. Over een paar seconden zou ze erdoorheen rijden en dan zou het hek achter haar sluiten, en ze zou in het donker zitten, alleen, zonder iemand in de buurt, behalve de man op de achterbank dan.

Nee. Ze moest ervoor zorgen dat dat niet gebeurde.

Ze kon tegen een lantaarnpaal op rijden. Of tegen de auto die haar op dit moment tegemoet kwam. Ze keek op haar snelheidsmeter. Probeerde het in te schatten. Als ze hard op de rem zou trappen, of ergens tegenaan zou rijden, zou hij naar voren worden geworpen en zou het mes uit zijn hand vliegen. Dat zou dus slim zijn om te doen. Niet slím, er was gewoon geen andere mogelijkheid.

O, Jezus, help me toch.

Er draaide zich iets om in haar maag dat nog kouder was dan ijs. Haar mond was kurkdroog. Toen opeens ging haar mobiel, die op de stoel naast haar lag. Een stomme beltoon die haar dertienjarige stiefdochter Carly erin had geprogrammeerd en die ze zelf niet kon veranderen. De beltoon was de ‘Chicken Song’, en elke keer dat haar telefoon ging, schaamde ze zich diep.

‘Waag het niet om op te nemen, Katie,’ zei hij.

Dat deed ze ook niet. In plaats daarvan reed ze gehoorzaam door het gietijzeren hek dat open was gedraaid, de korte geasfalteerde oprijlaan op die omzoomd was met zorgvuldig bijgehouden rododendronstruiken die Brian voor een waanzinnig hoge prijs in een duur tuincentrum had gekocht. Vanwege de privacy, had hij gezegd.

Nou, zeg dat wel. Privacy.

Het huis doemde op in het licht van haar koplampen. Toen ze een paar uur eerder was vertrokken, was het haar huis geweest. Nu, op dit moment, leek het iets heel anders. Het leek wel iets buitenaards, een gebouw dat haar slecht gezind was en haar toeschreeuwde weg te gaan.

Maar het hek ging al achter haar dicht.

5

Roy Grace keek Glenn Branson een paar tellen geschokt aan. Hoewel hij normaal gesproken goed gekleed was, droeg de rechercheur dit keer een gebreide blauwe muts, een grijs joggingpak met capuchon en slobberige broek, een sweatshirt en gympen, en hij had zichzelf al dagen niet geschooren. In plaats dat hij naar de nieuwste macho eau de toilette rook, stonk hij naar verschaald zweet. Hij leek meer op een overvaller dan op een politiefunctionaris.

Voordat Grace iets kon zeggen, sloeg de rechercheur zijn armen om hem heen, hield hem dicht tegen zich aan en drukte zijn betraande wang tegen het gezicht van zijn vriend. 'Roy, ze heeft me de deur uitgezet! O lieve hemel, man, ze heeft me eruit gegooid!'

Op de een of andere manier kreeg Grace hem het huis in, naar de zitkamer en op de bank. Hij ging naast hem zitten, legde zijn arm om zijn immense schouders en zei alleen maar: 'Ari?'

'Ze heeft me eruit gegooid.'

'Je eruit gegooid? Hoe bedoel je?'

Glenn Branson leunde naar voren, zette zijn ellebogen op de glazen salontafel en verborg zijn gezicht in zijn handen. 'Ik kan dit niet aan. Roy, je moet me helpen. Ik kan dit echt niet aan.'

'Ik haal wat te drinken voor je. Whisky? Een glas wijn? Koffie?'

‘Ik wil Ari. Ik wil Sammy. Ik wil Remi.’ Toen barstte hij opnieuw in snikken uit.

Heel even keek Grace naar zijn goudvis. Hij zag Marlon rondrijven, eens een keer niet bezig met zijn onderzoekstocht, terwijl zijn bek wezenloos open- en dichtging. Grace stond op, liep de kamer uit, maakte een fles Courvoisier open die al jaren stof stond te vergaren in de kast onder de trap, schonk wat in een cognacglas en stopte dat in Glenns grote handen. ‘Drink op,’ zei hij.

De rechercheur hield het glas vast, keek een tijdje naar de cognac, alsof hij naar een boodschap zocht die erin zou kunnen staan. Uiteindelijk nam hij een klein nipje, meteen gevolgd door een forse slok, en zette toen het glas neer, terwijl hij er somber naar bleef staren.

‘Zeg het maar,’ zei Grace, die naar het stilgezette zwart-witbeeld keek van Orson Welles en Joseph Cotton. ‘Wat is er nou gebeurd?’

Branson tilde zijn hoofd op en keek ook naar de televisie. Toen mompelde hij: ‘Het gaat over trouw, toch? Vriendschap. Liefde. Bedrog.’

‘Waar heb je het over?’

‘Die film,’ raaskalde hij. ‘The Third Man. Regie Carol Reed. De muziek. De citer. Ontroert me elke keer weer. Orson Welles had te vroeg succes, dat kon hij niet meer evenaren, dat was zijn makke. Arme klootzak. Heeft een paar van de mooiste films gemaakt die er zijn. Maar waar kennen de meeste mensen hem van? Dat hij die dikke vent was van de sherryreclames.’

‘Ik weet even niet waar je het over hebt,’ zei Grace.

‘Domecq, heette het geloof ik. Domecq sherry. Denk ik. Wat maakt het uit?’ Glenn pakte het glas op en dronk het in één keer leeg. ‘Ik ben met de auto. Kan mij het schelen.’

Grace wachtte geduldig, hij zou Glenn echt niet met de auto weg laten gaan. Hij had zijn vriend nog nooit zo gezien.

Glenn hield bijna zonder dat hij het doorhad het glas omhoog.

‘Wil je nog meer?’

Met zijn blik op de tafel gericht zei de rechercheur: ‘Je doet maar.’

Grace schonk hem vier vingers in. Ongeveer twee maanden geleden was Glenn neergeschoten tijdens een inval die Grace had georganiseerd, en Grace had zich daar al die tijd schuldig over gevoeld. De .38-kogel die de rechercheur had getroffen, had wonderbaarlijk genoeg weinig schade aangericht. Ruim een centimeter naar rechts en het was een heel ander verhaal geweest.

De langzame kogel met de ronde neus was onder de ribbenkast naar binnen gekomen, had op een haar na de wervelkolom, de aorta, de onderste

holle ader en de urineleiders gemist. Hij had wel net een stuk van de darmen geraakt, wat gehecht had moeten worden, en hij had een vleeswond veroorzaakt, door wat vet en een spier, waar hij ook aan geopereerd moest worden. Na tien dagen in het ziekenhuis was Branson naar huis gestuurd voor een langdurige revalidatie.

De twee maanden erna had Grace de gebeurtenissen bij die inval elke dag weer voor zichzelf doorgenomen. Elke keer weer. Ondanks alle plannen en voorzorgsmaatregelen was het helemaal fout gegaan. Zijn superieuren hadden hem er niet voor op zijn kop gegeven, maar Grace voelde zich toch schuldig, omdat er iemand onder zijn bevel was neergeschoten. En het feit dat Branson zijn beste vriend was, maakte het allemaal nog erger.

Daar kwam nog bij dat al eerder tijdens dezelfde operatie een andere agente, een buitengewoon slimme jonge hoofdagente genaamd Emma-Jane Boutwood, zwaargewond was geraakt toen ze een vrachtwagen had willen tegenhouden.

Een uitspraak van een filosoof die hij onlangs had gelezen, had hem enige troost geboden en was in zijn hoofd blijven hangen. Het was van Søren Kierkegaard, die had geschreven: ‘Het leven moet voorwaarts geleefd worden, maar kan pas achteraf begrepen worden.’

‘Ari,’ zei Glenn opeens. ‘Godsamme, ik kan het niet geloven.’

Grace wist dat zijn vriend problemen had thuis. Dat hoorde er nu eenmaal bij. Politiefunctionarissen draaiden waanzinnig lange en onregelmatige diensten. Tenzij je met iemand was getrouwd die ook bij de politie zat, die het begreep, zat je met een groot probleem. Dat gebeurde bijna elke smeris. Misschien had Sandy er ook mee gezeten, maar ze had er nooit iets over gezegd. Daarom was ze misschien wel weggegaan. Was ze er op een gegeven moment doodziek van geweest en er gewoon vandoor gegaan? Het was een van de vele dingen die er gebeurd hadden kunnen zijn, op die nacht in juli. Op zijn dertigste verjaardag.

Afgelopen woensdag negen jaar geleden.

De rechercheur dronk nog wat cognac en kreeg toen een hevige hoestbui. Toen hij uitgehoest was, keek hij Grace met grote, radeloze ogen aan. ‘Wat moet ik nou doen?’

‘Wat is er gebeurd?’

‘Ari heeft er genoeg van, dat is er gebeurd.’

‘Waar heeft ze genoeg van?’

‘Van mij. Van ons leven. Weet ik veel. Ik weet het gewoon niet,’ zei hij, voor zich uit starend. ‘Ze heeft van die cursussen gevolgd om jezelf te verbe-

teren. Ik zei toch dat ze steeds maar boeken voor me kocht: *Mannen komen van Mars, vrouwen van Venus*, weet je nog? *Waarom mannen niet luisteren en vrouwen niet kunnen kaartlezen*, en meer van die rotzooi. Ja? Nou, ze werd er steeds kwader over dat ik laat thuiskwam en ze niet naar haar cursussen kon gaan, omdat ze dan op de kinderen moest passen. Ja?’

Grace stond op en schonk zichzelf nog een whisky in, en opeens snakte hij naar een sigaret. ‘Maar ze had je toch juist aangemoedigd om bij de politie te gaan?’

‘Klopt. En nu vindt ze de lange uren juist erg. Vrouwen!’

‘Je bent slim, ambitieus, je gaat met sprongen vooruit. Snapt ze dat? Weet ze dat jouw meerderen een heel hoge dunk van je hebben?’

‘Volgens mij kan het haar geen reet schelen.’

‘Kom op, man! Je werkte overdag als beveiligingsmedewerker en drie avonden per week als portier. Wat voor toekomst had je? Je hebt me verteld dat toen je zoon werd geboren je een soort openbaring kreeg. Dat je niet wilde dat hij op school moest vertellen dat zijn vader als portier werkte bij een nachtclub. Dat je een baan wilde waar hij trots op kon zijn. Toch?’

Branson staarde vermoeid naar het glas, dat alweer leeg was. ‘Jawel.’

‘Dan snap ik niet...’

‘Je bent niet de enige.’

Omdat de drank de man wat rustiger maakte, pakte Grace Bransons glas, schonk er nog een flinke scheut in en stopte het weer in diens handen. Hij dacht aan de tijd toen hij nog als wijkagent werkte en te maken had met echtelijke ruzies. Alle agenten hadden er een hekel aan om bij ‘problemen in de huiselijke sfeer’ te worden geroepen. Over het algemeen hield het in dat een echtpaar slaande ruzie had, en eentje, of allebei, vaak dronken was, en voor je het wist kreeg je een stomp in je gezicht of kreeg je een stoel op je kop omdat je je ermee bemoeide. Maar hierdoor had Grace wel wat inzicht gekregen in dit soort dingen.

‘Heb je Ari wel eens geslagen?’

‘Doe normaal. Nee. Nooit. Echt nooit,’ zei Glenn nadrukkelijk.

Grace geloofde hem, volgens hem zat het niet in Bransons aard om geweld te gebruiken tegen iemand van wie hij hield. Binnen in die reus zat een lieve, aardige, zachtmoedige man. ‘Heb je een hypotheek?’

‘Ja, samen met Ari.’ Branson zette zijn glas op tafel en barstte weer in snikken uit. Na een paar minuten zei hij hortend: ‘Godver, ik wou dat die kogel niet van alles had gemist. Ik wou dat hij me verdomme in het hart had geraakt.’

‘Dat mag je niet zeggen.’

‘Nou, ik meen het wel. Zo voel ik me nu eenmaal. Het is verdomme nooit goed. Ze was kwaad op me toen ik de hele week 24 uur per dag werkte, omdat ik nooit eens thuis was, en nu is ze kwaad op me omdat ik de afgelopen zeven weken thuis heb gezeten. Ze zegt dat ik haar in de weg zit.’

Grace dacht even na. ‘Het is jouw huis. Net zoveel als het Ari’s huis is. Ze mag dan wel nijdig op je zijn, maar ze kan je er niet uit gooien. Je hebt rechten, hoor.’

‘Ja, nou, je kent Ari.’

Dat was zo. Ari was een zeer aantrekkelijke, zeer eigenzinnige dame van achter in de twintig, die het altijd heel duidelijk had gemaakt wie de baas was in huize Branson. Glenn had misschien de broek aan, maar dan alleen letterlijk.

Het was bijna vijf uur ’s ochtends toen Grace een paar lakens en een deken uit de kast in de gang pakte en het logeerbed opmaakte voor zijn vriend. De whisky en de cognac waren bijna op en er zaten een stuk of wat uitgedrukte peuken in de asbak. Hij was bijna helemaal gestopt met roken – nadat hij in het lijkenhuis de zwarte longen had gezien van een man die kettingroker was geweest – maar de lange dranksessie had zijn wil gebroken.

Voor zijn gevoel ging maar een paar minuten later zijn mobiel. Toen hij op zijn wekker naast zijn bed keek, zag hij tot zijn schrik dat het al tien over negen was.

Omdat hij bijna zeker wist dat het zijn werk was, liet hij hem een paar keer overgaan, terwijl hij helemaal wakker probeerde te worden en niet meer zo aangeschoten zou overkomen. Zijn hoofd voelde aan alsof er een kaassnijder doorheen zaagde. Hij was de dienstdoende inspecteur die week en had al om halfnegen op kantoor moeten zijn, zodat er iemand was als er iets ernstigs gebeurde. Uiteindelijk nam hij de telefoon op.

‘Roy Grace,’ zei hij.

Hij had een zeer bezorgd klinkende jonge burgertelefonist van de meldkamer aan de lijn, genaamd Jim Walters, die Grace al een paar keer had gesproken, maar niet van gezicht kende. ‘Inspecteur, een rechercheur van Brighton Central verzoekt u langs te gaan bij een sterfgeval onder verdachte omstandigheden in een huis aan Dyke Road Avenue, Hove.’

‘Wat weet je er verder over?’ vroeg Grace, inmiddels klaarwakker. Hij pakte zijn BlackBerry erbij.

Nadat hij het gesprek had beëindigd, deed hij zijn ochtendjas aan, vulde

zijn tandenborstelbeker met water en pakte twee aspirines uit het medicijnkastje in de badkamer. Toen hij ze had ingenomen pakte hij er nog twee, liep op zijn tenen naar de logeerkamer, die naar alcohol en lijfgeur stonk, en schudde Glenn wakker. ‘Wakker worden, hier is de vreselijkste therapeut die er bestaat!’

Een van Bransons ogen ging gedeeltelijk open, als een wulk in zijn veilige schelp. ‘Wasserverdommeaandehand?’ Hij stopte zijn hoofd in zijn handen. ‘Godver, hoeveel heb ik gisteren wel niet gedronken? Mijn hoofd lijkt wel...’

Grace hield de beker omhoog en de aspirines. ‘Hier is je ontbijt op bed. Je hebt nog twee minuten om te douchen, je aan te kleden, deze pillen in te nemen en in de keuken wat te eten. We moeten aan de slag.’

‘Mooi niet. Ik heb ziekteverlof. Nog een week!’

‘Dat is ingetrokken. Bevel van je therapeut. Geen ziekteverlof meer! Je moet weer gaan werken, vandaag, nu meteen. We hebben een lijk.’

Heel langzaam, alsof elke beweging pijn deed, ging Branson op de rand van het bed zitten. Grace kon het verkleurde litteken op zijn gespierde buik zien, een paar centimeter boven zijn navel, waar de kogel in was geslagen. Het zag er zo klein uit. Ruim een centimeter in doorsnede. Beangstigend klein.

De rechercheur nam de pillen in met wat water, stond op en liep rond in zijn onderbroek, terwijl hij er zeer verward uitzag en aan zijn zak krabde. ‘Godver, man, ik heb alleen maar deze vieze kleren. Ik ga zo niet naar een lijk toe.’

‘Dat vindt het lijk vast niet erg,’ stelde Grace hem gerust.

6

Skunks mobieltje ging over en trilde. *Pieppiep-brrrrrr-pieppiep-brrrrr*. Het lag al knipperend rond te tollen op de gootsteen, waar hij het had laten liggen, als een grote, dol geworden, gewonde kever.

Na dertig seconden werd hij er eindelijk wakker van. Hij kwam meteen overeind en, zoals bijna elke ochtend, stootte hij zijn hoofd tegen het lage dak van zijn vouwcaravan.

‘Shit.’

De mobiel viel van de gootsteen af op het kleine stukje tapijt, waar het

doorging met herrie maken. Hij had hem de avond ervoor meegenomen uit een auto die hij had gestolen, en de eigenaar was niet zo vriendelijk geweest de handleiding erbij te doen, of de pincode. Skunk was zo opgefokt geweest dat hij er niet achter had kunnen komen hoe hij het geluid kon uitschakelen, en hij had de mobiel niet durven uitzetten, omdat hij de code niet had om hem weer aan te zetten. En hij wilde een paar telefoontjes plegen voordat de eigenaar erachter kwam dat hij gestolen was en hem zou afsluiten. Hij had zijn broer Mick gebeld, die samen met vrouw en kinderen in Sydney, Australië woonde. Maar Mick was niet blij geweest met zijn telefoontje, had gezegd dat het vier uur in de ochtend was en had opgehangen.

Na nog een rondje gepiep en getril gaf het ding het op: leeg. Het was een vette telefoon, van glanzend metaal, een van de allernieuwste Motorola's. De gangbare prijs, zonder korting, was zo'n driehonderd pond. Met een beetje geluk, en waarschijnlijk een hoop onderhandelen, zou hij er straks vijftieng pond voor krijgen.

Hij beseftte opeens dat hij lag te rillen. En die ondefinieerbare, zwarte droefgeestigheid sijpelde door zijn aderen, naar elke vezel in zijn lijf. Hij lag boven op de lakens, in zijn hemdje en onderbroek. Het ene moment zweette hij zich rot en het volgende kreeg hij de koude rillingen. Zo ging het elke ochtend, elke keer weer het gevoel dat de wereld een vijandige grot was die boven hem in zou storten en hem levend zou begraven. Voor eeuwig.

Er liep een schorpioen over zijn gezicht.

'Godverdomme, rot op!' Hij kwam overeind, stootte zijn hoofd opnieuw en schreeuwde het uit van de pijn. Er was geen schorpioen, er was niets. Zijn geest hield hem gewoon voor de gek. Zoals hij nu het gevoel had dat hij werd opgegeten door maden. Duizenden maden krioelden over hem heen, zo dicht op elkaar, dat het leek of hij een pak aanhad. 'Rot op!' Hij bewoog heen en weer, sloeg ze van zich af en schreeuwde weer naar ze, nog harder dit keer. Toen pas kwam hij erachter dat ze, net als de schorpioen, niet echt waren. Zijn geest deed dat. Liet hem dingen zien. Zo ging het elke dag. Zo wist hij dat hij bruin of wit spul nodig had. O, jesus, wat voor spul dan ook.

En wist hij dat weg moest uit de stank van zweetvoeten, ongewassen kleren en zure melk. Hij moest opstaan en naar zijn kantoor gaan. Bethany vond het prachtig, dat hij het zijn 'kantoor' noemde. Dat vond ze erg grappig. Ze had een vreemd lachje, waardoor haar kleine mond bijna naar binnen trok en de piercing door haar bovenlip eventjes helemaal verdween. En hij wist niet of ze nu náár hem of óm hem lachte.

Maar ze hield van hem. Dat wist hij wel: hij had dat gevoel nooit eerder

meegemaakt. Hij had mensen in soapseries op tv wel tegen elkaar horen zeggen dat ze van elkaar hielden, maar had nooit geweten wat het inhield, tot hij haar op een vrijdagavond was tegengekomen – haar had opgepikt – in de Escape-2 een paar weken – of misschien zelfs maanden – geleden.

Hield van hem, in de betekenis dat ze soms naar hem keek alsof hij haar lievelingspop was. Ze bracht hem eten, maakte zijn caravan schoon, waste zijn kleren, verbond de wonden die hij soms had, en vrijde onhandig met hem voordat ze snel weer wegging.

Hij stak zijn magere arm met de tatoeage van een slang eromheen uit en greep op de plank achter zijn twee keer gestoten hoofd naar zijn sigaretten, de wegwerpaansteker, en de aluminium asbak, naast zijn stiletto, die zoals altijd openlag, voor het geval dat.

Er vielen wat peuken en een regen van as uit de asbak toen hij hem pakte. Hij schudde een Camel uit het pakje, stak hem aan en ging tegen het bobbelige kussen aan liggen met de sigaret nog in zijn mond. Hij nam een trek, inhaleerde diep en liet vervolgens de rook langzaam door zijn neus naar buiten stromen. Zoet, wat een ongelooflijke zoete smaak! Heel even trok de mistroostigheid op. Zijn hart sloeg krachtiger. Energie. Hij kwam weer tot leven.

Zo te horen was het druk in zijn ‘kantoor’. Hij hoorde een sirene. Een bus ratelde langs, de lucht eromheen verontreinigend. Er werd ongeduldig getoeterd. Een motor raasde voorbij. Hij zocht de afstandsbediening, vond hem, drukte op een paar knoppen totdat hij de juiste had, en zette de televisie aan. Dat zwarte meisje, Trisha, dat hij een lekker stuk vond, was een huilende vrouw aan het interviewen die net van haar echtgenoot had gehoord dat hij homoseksueel was. Het klokje onder aan het scherm gaf aan dat het 10.36 uur was.

Nog vroeg. Niemand zou al op zijn. Zijn ‘collega’s’ zouden nog niet op ‘kantoor’ zijn.

Weer een sirene. De sigaret maakte hem aan het hoesten. Hij kwam moeizaam van het bed af en stapte voorzichtig over de slapende gozer uit Liverpool, wiens naam hij zich niet kon herinneren. Hij was de avond ervoor met zijn vriend meegekomen, en ze hadden wat gerookt en een fles wodka opgedronken die een van hen bij een slijterij had gestolen. Hopelijk zouden ze oprotten als ze wakker werden en ontdekten dat er geen eten, drugs of drank meer waren.

Hij trok de deur van de koelkast open en haalde het enige eruit wat erin stond, een halfvolle fles lauwe Coca-Cola. De koelkast deed het al niet meer

zolang hij de caravan had. Hij hoorde een zacht gesis toen hij de dop open-draaide. Het smaakte lekker; een wonder.

Hij boog zich over het aanrecht, dat vol met vieze borden stond en lege verpakkingen die weggegooid moesten worden – als Bethany weer langskwam – en deed de oranje gespikkelde gordijnen open. Het felle licht scheen in zijn ogen als een laserstraal. Hij voelde het op zijn netvliezen branden. Ze werden gewoon geroosterd.

Al, zijn hamster, werd wakker door het zonlicht. Hoewel een van zijn pootjes gespalkt was, sprong hij toch met een soort hink-stap-sprong in zijn tredmolen en ging meteen rennen. Skunk keek door de tralies of het beestje nog genoeg water en eten had. Zo te zien wel. Hij zou straks de keuteltes wel uit de kooi halen. Dat was zo'n beetje het enige huishoudelijke werk dat hij deed.

Toen trok hij de gordijnen weer dicht. Dronk nog wat cola, pakte de asbak van de grond op, nam nog één trek van zijn sigaret, helemaal tot op de filter, en drukte hem uit. Hij hoestte weer, dezelfde lange folterende hoest die hij al een paar dagen had. Misschien zelfs al wel een paar weken. Opeens werd hij duizelig, en terwijl hij zich voorzichtig aan het aanrecht vasthield en vervolgens aan de brede eetbank, liep hij terug naar zijn stapelbed. Ging liggen. Liet alle geluiden om hem heen draaien. Het waren zijn geluiden, zijn ritmes, de hartslag en stemmen van de stad. De plaats waar hij was geboren en waar hij, ongetwijfeld, zou sterven.

De stad die hem niet nodig had. De stad met winkels vol met spullen die hij zich nooit zou kunnen veroorloven, met kunstwerken en cultureel spul dat hij niet begreep, met boten, golf, makelaars, advocaten, reiswinkels, dagjesmensen, congresgangers, politie. Hij beschouwde alles als een kans om te overleven. Het maakte hem niet uit wie die mensen waren, dat had hem nooit iets uitgemaakt. Zij en ik.

Zij hadden spullen. Spullen betekenden contant geld.

En contant geld betekende dat hij het weer een dag zou kunnen redden.

Twintig pond van de mobiel zou hij besteden aan wat bruin of wit: heroïne of crack, wat er maar te koop was. En de rest, als hij er vijftig voor zou krijgen, zou aan eten, drank en sigaretten worden uitgegeven. En dat zou hij aanvullen met alles wat hij die dag zou kunnen stelen.

Van Peter James verschenen bij Uitgeverij De Fontein:

Roy Grace-thrillers:

Doodsimpel

De dood voor ogen

Op dood spoor

Op sterven na dood

Ten dode opgeschreven

Doodskus

Dodemansrit

Schijndood

Doodsklok

Als de dood

Tot in de dood

Dodelijke affaire

Doodsangst

Stand-alone thrillers:

De perfecte moord

Perfectie

Ultiem bewijs

Ik volg jou

Eerste druk, april 2008

Zesde druk, juni 2022

Oorspronkelijke titel *Not Dead Enough*

Oorspronkelijke uitgever Macmillan Publishers

Copyright © 2007 Really Scary Books/Peter James

The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2007, 2022 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Ineke de Groot

Omslagontwerp De Weijer Design, Baarn, op basis van origineel ontwerp door Macmillan Publishers / Neil Lang

Omslagbeeld © Collaboration JS / Arcangel

Opmaak binnenwerk Zetspiegel, Best

ISBN 978 90 261 6346 3

ISBN e-book 978 90 261 6344 9

ISBN luisterboek 978 90 261 6299 2

NUR 332

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsoptname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.